

Seat No. : _____

JJ-104

June-2022

M.Com., Sem.-II

EA/EE – 412 : Cost Accounting-II

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ – I

ગમે તે બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

1. જોય લિમિટેડ નીચેની માહિતી પૂરી પાડે છે. તેના આધારે ફેબ્રુઆરી અને માર્ચ માસ માટે (1) સીમાંત પડતર અને (2) સમાવેશી પડતરનો ઉપયોગ કરીને નફાના પત્રકો બનાવો. 20

એકમદીઠ વિગતો :	₹
વેચાણ કિંમત	240
પ્રત્યક્ષ માલસામાનની પડતર	80
પ્રત્યક્ષ મજૂરીની પડતર	24
ચલિત ઉત્પાદન શિરોપરી ખર્ચ	16
માસિક પડતર :	
સ્થિર ઉત્પાદન શિરોપરી ખર્ચ	3,96,000
સ્થિર વેચાણ ખર્ચ	48,000
સ્થિર વહીવટી ખર્ચ	1,12,000

ચલિત વેચાણ ખર્ચ વેચાણની ઉપજના 10% જેટલા છે અને સામાન્ય ઉત્પાદન શક્તિ માસિક 22,000 એકમોની છે :

માસ	વેચાણના એકમો	ઉત્પાદનના એકમો
ફેબ્રુઆરી	20,000	24,000
માર્ચ	24,000	20,000

2. (a) એપલ કંપની લિમિટેડની નીચેની મહિતી આપેલ છે : 10

વિગત	પેદાશ A	પેદાશ B
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	₹ 24	₹ 14
પ્રત્યક્ષ મજૂરી (કલાકદીઠ ₹ 3)	₹ 6	₹ 9
ચલિત પરોક્ષ ખર્ચા (કલાકદીઠ ₹ 4)	₹ 8	₹ 12
વેચાણ કિંમત	₹ 100	₹ 110
પ્રમાણ સમય	2 hrs	3 hrs

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી કઈ પેદાશના ઉત્પાદનની ભલામણ કરશો કે જ્યારે :

- (1) મજૂર કલાકો ચાવીરૂપ પરિબલો હોય ત્યારે
- (2) વેચાણ કિંમત ચાવીરૂપ પરિબલ હોય ત્યારે

- (b) સુરેખ આયોજનનો અર્થ અને ઉપયોગો જણાવો, અને તેના ઉપયોગ માટેની ધારણાઓ પણ જણાવો. 10

3. એક મલ્ટી-પ્રોડક્ટ કંપનીની પડતર અને ઉત્પાદન અંગેની ગયા વર્ષની માહિતી નીચે મુજબ છે : 20

	પેદાશ		
	X	Y	Z
વેચાણ મિશ્રણ	40%	35%	25%
	₹	₹	₹
વેચાણ કિંમત	20	25	30
એકમદીઠ ચલિત પડતર	10	15	18
કુલ સ્થિર પડતર	₹ 1,50,000		
કુલ વેચાણ	₹ 5,00,000		

પેદાશ 'S'ની તરફેણમાં પેદાશ 'Z'ને પડતી મૂકવાનો ફેરફાર વિચારણામાં છે. ઉપરોક્ત ફેરફાર કરવામાં આવે તો ઉત્પાદક નીચે મુજબ પડતર અને ઉત્પાદનની ધારણા રાખે છે.

	X	Y	S
	વેચાણ મિશ્રણ	50%	30%
	₹	₹	₹
વેચાણ કિંમત	20	25	28
એકમદીઠ ચલિત પડતર	10	15	14
કુલ સ્થિર પડતર	₹ 1,50,000		
કુલ વેચાણ	₹ 5,00,000		

ઉપરોક્ત ફેરફારનું મૂલ્યાંકન કરો અને કંપનીના નિર્ણય ઘડતરમાં અભિપ્રાય આપો.

4. (a) 'પ્રણાલિકાગત અભિગમ' અને 'જરૂરી સમયે જ' (JIT) અભિગમ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 10
 (b) 'પેદાશ જીવનચક્ર પડતર પદ્ધતિ'નો ખ્યાલ વિગતે સમજાવો. 10

વિભાગ – II

5. દરેક પ્રશ્ન માટે આપેલ વિકલ્પોમાંથી સાચા જવાબની પસંદગી કરો : (ગમે તે દસ) 10
- (1) વિદેશી (નિર્યાત) ઓર્ડર સામાન્ય રીતે સ્વીકૃત થાય છે કે જે
- (a) સીમાંત પડતરથી નીચે હોય
 (b) સ્થિર પડતરથી નીચે હોય
 (c) કુલ પડતરથી નીચે હોય પરંતુ સીમાંત પડતરથી વધુ હોય
 (d) કુલ પડતરથી ઉપર હોય
- (2) સીમાંત પડતર પદ્ધતિ અનુસાર, ટૂંકાગાળા માટે સામાન્ય રીતે વેચાણ કિંમત નક્કી _____ રીતે થાય છે.
- (a) કુલ પડતર વત્તા નફો (b) ચલિત પડતર વત્તા શાળો
 (c) કુલ પડતર વત્તા શાળો (d) સીમાંત પડતરથી નીચે
- (3) જો વેચાણ ₹ 2,00,000 હોય, સ્થિર ખર્ચા ₹ 30,000 અને નફા-જથ્થાનો ગુણોત્તર 40% હોય, તો નફો કેટલો થશે ?
- (a) ₹ 12,000 (b) ₹ 1,20,000
 (c) ₹ 80,000 (d) ₹ 50,000
- (4) સ્થિર ખર્ચામાં વધારાનું પરિણામ
- (a) સલામતીના ગાળામાં વધારો (b) નફા-જથ્થાના ગુણોત્તરમાં વધારો
 (c) સમતૂટબિંદુમાં વધારો (d) શાળામાં વધારો
- (5) સમતૂટ ચાર્ટમાં X-અક્ષ સૂચવે છે _____.
- (a) વેચાણ રૂ. માં (b) વેચાણ એકમોમાં
 (c) ઉત્પાદન એકમોમાં (d) ઉપરમાંથી કોઈપણ

- (6) _____ ખ્યાલ શૂન્ય માલસામગ્રીનું સૂચન કરે છે.
- (a) જરૂરી સમયે જ (JIT) (b) જીવનચક્ર પડતર પદ્ધતિ
(c) લક્ષ્ય પડતર પદ્ધતિ (d) એ.બી.સી. વિશ્લેષણ
- (7) _____ માં વસ્તુની ડિઝાઈનમાં ફેરફાર કરીને પડતર બેસાડવામાં આવે છે.
- (a) જરૂરી સમયે જ (JIT) (b) જીવનચક્ર પડતર પદ્ધતિ
(c) લક્ષ્ય પડતર પદ્ધતિ (d) વધતી પડતર પદ્ધતિ
- (8) ધંધાના પ્રશ્નો હલ કરવા માટે સુરેખ આયોજન _____ નું સાધન છે.
- (a) કાર્યાત્મક સંશોધન (b) પર્ટ અને સી.પી.એમ.
(c) સીમાંત પડતર પદ્ધતિ (d) પડતર હિસાબી પદ્ધતિ
- (9) તફાવત પડતર સંબંધ ધરાવે છે _____.
- (a) ડૂબેલી પડતર સાથે (b) સંબંધિત પડતર સાથે
(c) ઐતિહાસિક પડતર સાથે (d) ઉપરમાંથી એકેય નહિ
- (10) નીચેનામાંથી કયુ લક્ષણ સંબંધિત પડતરનું નથી ?
- (a) તે ભવિષ્યની પડતર છે. (b) તે જાવક રોકડ પ્રવાહ છે.
(c) તે ઐતિહાસિક પડતર છે. (d) ઉપરમાંથી એકેય નહિ
- (11) સુરેખ આયોજનમાં _____ મહત્ત્વનું પરિબળ છે.
- (a) પડતર (b) રૈખિક ચલો
(c) ક્ષણો (d) ઉપરના બધાજ
- (12) સમાવેશી અને સીમાંત પડતર પદ્ધતિમાં મૂળભૂત તફાવત _____ ની હિસાબી અસરનો છે.
- (a) કારખાના સ્થિર ખર્ચ (b) વહીવટી સ્થિર ખર્ચ
(c) વેચાણ સ્થિર ખર્ચ (d) ઉપરમાંથી એકપણ નહિ

Seat No. : _____

JJ-104

June-2022

M.Com., Sem.-II

EA/EE – 412 : Cost Accounting-II

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

SECTION – I

Attempt any two.

1. Joy Limited provides you the following information. Prepare profit statements for the months of February and March using (1) Marginal costing and (2) Absorption costing. **20**

Data per unit :	₹
Selling price	240
Direct material cost	80
Direct labour cost	24
Variable production overheads	16

Monthly costs :

Fixed production overheads	3,96,000
Fixed selling expenses	48,000
Fixed administrative expenses	1,12,000

Variable selling costs are 10% of sales revenue and normal production capacity is 22,000 units per month :

Months	Sales (Units)	Production (Units)
February	20,000	24,000
March	24,000	20,000

2. (a) The following data is given for Apple Company Limited : 10

Particulars	Product A	Product B
Direct materials	₹ 24	₹ 14
Direct labour @ ₹ 3 per hour	₹ 6	₹ 9
Variable overhead @ ₹ 4 per hour	₹ 8	₹ 12
Selling price	₹ 100	₹ 110
Standard time	2 hrs	3 hrs

State which product you would recommend to manufacture when :

- (1) Labour time is the key factor
 - (2) Sales value is the key factor
- (b) State the meaning and usefulness of linear programming and also state the assumptions for its use. 10

3. A multi-product company provides the following costs and output data for the last year : 20

	Products		
	X	Y	Z
Sales Mix	40%	35%	25%
	₹	₹	₹
Selling Price	20	25	30
Variable cost per unit	10	15	18
Total Fixed Cost	₹ 1,50,000		
Total Sales	₹ 5,00,000		

The company proposes to replace Product 'Z' by Product 'S'. If the said change is done, the producer is expecting following estimated cost and output :

	X	Y	S
	Sales Mix	50%	30%
	₹	₹	₹
Selling Price	20	25	28
Variable cost per unit	10	15	14
Total Fixed Cost	₹ 1,50,000		
Total Sales	₹ 5,00,000		

Analyse the proposed change and suggest what decision the company should take.

4. (a) Explain difference between 'Traditional Approach' and 'Just-in-time' approach. **10**
(b) Explain in detail the concept of 'Product Life Cycle Costing'. **10**

SECTION – II

5. Select the correct answer from the given alternatives : (any **ten**) **10**
- (1) An export order is generally accepted at
- (a) Below marginal cost
 - (b) Below fixed cost
 - (c) Below total cost but above marginal cost
 - (d) Above total cost
- (2) According to marginal costing, selling prices in the short-term are normally fixed on the basis of
- (a) Total cost plus profit
 - (b) Variable cost plus contribution
 - (c) Total cost plus contribution
 - (d) Below marginal cost
- (3) On sales of ₹ 2,00,000, fixed cost is ₹ 30,000 and P/V ratio is 40%. What will be the profit ?
- (a) ₹ 12,000
 - (b) ₹ 1,20,000
 - (c) ₹ 80,000
 - (d) ₹ 50,000
- (4) An increase in fixed cost results in
- (a) Increase in margin of safety
 - (b) Increase in profit-volume ratio
 - (c) Increase in Break-even point
 - (d) Increase in contribution
- (5) On break-even chart X-axis represents
- (a) Sales in Rs.
 - (b) Sales in Units
 - (c) Output in Units
 - (d) Any of these

- (6) _____ approach ensures zero inventory.
- (a) Just-in-time (b) Life cycle costing
(c) Target costing (d) ABC analysis
- (7) Under _____ cost is set by changing product design.
- (a) Just-in-time (b) Life cycle costing
(c) Target costing (d) Incremental costing
- (8) Linear Programming is the technique of _____ for solving business problems.
- (a) Operation Research (b) PERT and CPM
(c) Marginal Costing (d) Cost Accounting
- (9) Differential cost deals with _____.
- (a) Sunk cost (b) Relevant cost
(c) Historical cost (d) None of these
- (10) Which of the following is not a characteristic of relevant cost ?
- (a) It is future cost. (b) It is cash outflow.
(c) It is historical cost. (d) None of these
- (11) _____ is important factor in Linear Programming.
- (a) Cost (b) Linear Variable
(c) Contribution (d) All of these
- (12) The basic difference between Absorption and Marginal Cost is accounting effect of _____
- (a) Factory fixed cost (b) Administration fixed cost
(c) Selling fixed cost (d) None of these
-